

Vervolg harmonisatie buitensport

Inleiding

Op 24 november 2020 is het voorstel 'Harmonisatie investeringen buitensport' in de commissievergadering Sociaal Domein besproken. Conclusie van de bespreking was dat het voorstel niet besluitrijp is en terugverwezen wordt naar de wethouder. Een belangrijke oorzaak hiervan was dat de voetbalverenigingen en atletiekvereniging hebben aangegeven dat zij in de financiële problemen komen en grote zorgen hebben over hun voortbestaan.

Dat terwijl dit voorstel juist was bedoeld om de grootste pijnpunten van de harmonisatie voor deze verenigingen weg te nemen. Uit de gesprekken met de verenigingen bleek namelijk dat vooral de verenigingen waar de gemeente nog eigendommen bezit en onderhoud verricht de grootste knelpunten ervaren. Dit betreffen in totaal 10 verenigingen, namelijk 7 voetbalverenigingen, 2 tennisverenigingen en een atletiekvereniging. Zij gaven als grootste knelpunt: de combinatie van de 1/3 regeling en de slechte/matige velden die zij van de gemeente overgedragen krijgen en op korte termijn aan vervanging toe zijn. Als oplossing hiervoor was een aanvullende subsidieregeling opgesteld. Op deze manier hebben we geprobeerd om de gevolgen van de harmonisatie voor deze verenigingen te verzachten.

Velden van slechte of matige kwaliteit die op dit moment in eigendom en beheer zijn van de gemeente zouden hiervoor in aanmerking komen. Het gaat hierbij om (een deel van) de velden bij 5 voetbalverenigingen, 2 tennisverenigingen en de atletiekvereniging:

- c.s.v. VIOD - Tienhoven: 2 velden
- v.v. D.O.B. - Nigtevecht: 2 velden
- vv OSM '75 – Maarssenbroek: 1 veld
- FC Breukelen: 2 velden (maatwerk i.v.m. gebiedsontwikkeling)
- V.V. Kockengen: 3 velden (maatwerk i.v.m. verkoop ondergrond)
- L.T. Kockengen: 3 banen
- L.T.V. Breukelen: 5 banen (maatwerk i.v.m. gebiedsontwikkeling)
- Atletiekbaan OSM '75: 1 baan

De overige 2 verenigingen waar de gemeente nog eigendommen bezit en onderhoud verricht betreffen VV Maarssen en DWSM. Deze verenigingen komen niet voor de regeling in aanmerking, omdat de velden van deze verenigingen als onderdeel van het project Zuilense Vecht worden gerenoveerd. Op deze manier zorgen we ervoor dat ook in dat opzicht een meer gelijke startsituatie ontstaat. Alle verenigingen worden op deze manier in staat gesteld om met goede velden te starten. Er wordt bovendien **geen eigen bijdrage van de vereniging** gevraagd. Alle bovenstaande velden kunnen dus op kosten van de gemeente worden gerenoveerd. De velden kunnen vervolgens jarenlang mee.

Onze inschatting is nog steeds dat dit voorstel het beste mogelijke voorstel is binnen de door u gestelde beleidsmatige (zelfwerkzaamheid, gelijkheid) en budgettaire kaders. Het punt is dat er bij de voetbalverenigingen en atletiekvereniging draagvlak ontbreekt. Derhalve hebben we een aantal alternatieve scenario's (B, C en D) uitgewerkt. De elementen 1) beleidsmatige kaders, 2) beschikbaar budget en 3) draagvlak van verenigingen spelen hierin een centrale rol.

Gezien het feit dat de belangrijkste bezwaren van de verenigingen betrekking hebben op de hoogte van de financiële bijdrage van de gemeente, hebben we besloten om voor deze verenigingen een onafhankelijke doorrekening van de effecten van het harmonisatiebeleid te laten maken. De uitkomst van de doorrekening wordt in de verschillende scenario's betrokken.

Onafhankelijke doorrekening

De volgende partijen hebben we gevraagd een onafhankelijke doorrekening van de effecten van het harmonisatiebeleid te maken: Middelkoop Advies en Godthelp Advies & Innovatie. In de doorrekening is rekening gehouden met de voorgenomen aanvullende subsidieregeling, zoals deze voorlag in de commissievergadering van 24 november 2020. Ook is rekening gehouden met de gebiedsontwikkelingen in Maarssen en Breukelen.

Aangezien de totale onderhoudsbijdrage vanuit de gemeente voor de voetbalverenigingen (is 340k, blijft 340k) en atletiekvereniging (is 18k, blijft 18k) gelijk blijft (excl. indexaties) en de verenigingen hebben aangegeven dat het voornaamste knelpunt de 1/3 regeling is, hebben we ervoor gekozen om uitsluitend de financiële gevolgen van het onderdeel investeringen (waar de 1/3 regeling voor van toepassing is) door te laten rekenen.

Er zijn 3 verschillende doorrekeningen gedaan (zie bijlagen):

- *Doorrekening Kaal*. Deze doorrekening geeft inzicht in de financiële consequenties van het verder uitrollen van de harmonisatie inclusief voorgenomen subsidieregeling. In deze doorrekening wordt geen rekening gehouden met onvoorziene kosten (10%), VAT¹ kosten (8%) en een verhoogd rentepercentage van 2,5% i.p.v. 1,5%.
- *Doorrekening Plus 1*. Deze doorrekening kent dezelfde uitgangspunten als de 'Doorrekening Kaal', alleen in deze doorrekening is wel rekening gehouden met een post voor onvoorziene kosten (10%), VAT kosten (8%) en een verhoogd rentepercentage van 2,5%.
- *Doorrekening Plus 2*. In deze doorrekening wordt inzichtelijk gemaakt welke extra kosten verenigingen ten behoeve van reeds verzelfstandigde velden kunnen verwachten als gevolg van de risico's en ontwikkelingen die door Middelkoop Advies en Godthelp Advies & Innovatie worden geschetst. Dit is niet zo zeer het gevolg van de harmonisatie, maar van het feit dat de komende jaren bovengemiddelde kosten voor vervanging van toplagen van kunstgrasvelden worden verwacht. O.a. de vervanging van ter discussie staande 'SBR' toplagen (waarbij gebruik wordt gemaakt van rubbergranulaat afkomstig van autobanden) is hierin meegenomen. Middelkoop Advies en Godthelp Advies & Innovatie gaan er vanuit dat verenigingen waarschijnlijk geen rekening hebben gehouden met deze hogere kosten.

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de doorrekeningen

Uitkomst theoretische berekening financiële effecten uitvoering harmonisatiebeleid voetbalverenigingen*	Doorrekening Kaal	Per spelend lid per jaar	Doorrekening Plus 1	Per spelend lid per jaar	Doorrekening Plus 2	Per spelend lid per jaar
OSM 75	-€ 7.443	-€ 10	-€ 9.323	-€ 12	€ 6.933	€ 9
VV Kockengen	€ 4.701	€ 19	€ 7.905	€ 32	€ 8.113	€ 33
VIOD	€ 1.688	€ 11	€ 2.352	€ 15	€ 2.352	€ 15
vv Maarssen	-€ 3.853	-€ 5	€ 4.209	€ 5	€ 8.823	€ 10
DOB	€ 4.211	€ 42	€ 4.957	€ 50	€ 4.957	€ 50
NITA	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.126	€ 69
SV de Vecht	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.576	€ 5
FC Breukelen	-€ 4.262	-€ 9	-€ 799	-€ 2	€ 4.391	€ 9
vv DWSM	nieuwe situatie DWSM: onderhuur bij VV Maarssen -> budgetneutraal t.o.v. huidige situatie incl. overige huisvestingslasten					

Uitkomst van de 'Doorrekening Kaal' is dat de financiële gevolgen voor de voetbalverenigingen gemiddeld genomen beperkt zijn. De 'plus-doorrekening 1' laat zien dat, rekening houdende met een aantal risicofactoren en uitgaande van alleen de nog te verzelfstandigen sportvelden, de effecten voor een aantal clubs nog altijd beperkt is, maar bij een aantal andere clubs een behoorlijke extra financiële druk ontstaat. De indicatieve 'plus-doorrekening 2' laat zien dat wanneer in aanvulling op 'doorrekening plus 1' ook rekening wordt gehouden met de reeds verzelfstandigde velden er bij meerdere clubs substantieel extra budget voor sportveldenonderhoud nodig zal zijn om de in dit memo

¹ Kosten voor voorbereiding, administratie en toezicht

benoemde risico's op te kunnen vangen. Hierbij gaan Middelkoop Advies en Godthelp Advies & Innovatie er vanuit dat verenigingen in de huidige situatie waarschijnlijk geen rekening hebben gehouden met de hogere kosten i.v.m. de risico's en ontwikkelingen die in het rapport worden geschetst.

Nb. In zijn algemeenheid wordt door Middelkoop Advies en Godthelp Advies & Innovatie aangegeven dat de voetbalverenigingen in Stichtse Vecht, in verhouding met andere gemeenten en in verhouding met andere sporten, een minder hoge bijdrage vanuit de gemeente ontvangen.

Scenario's

De vraag die nu voorligt is hoe we hiermee verder gaan. Een aantal realistische scenario's zijn denkbaar. Hieronder volgt eerst een vereenvoudigde weergave en vervolgens per scenario een nadere toelichting.

Scenario A: we gaan op dezelfde manier door met de verdere harmonisatie.

Past binnen beleidsmatige kaders

Past binnen beschikbare budget

Draagvlak verenigingen
Voetbal Atletiek Tennis

Scenario B: we stoppen met de verdere harmonisatie bij de voetbalverenigingen en atletiekvereniging.

Past binnen beleidsmatige kaders

Past binnen beschikbare budget

Draagvlak verenigingen
Voetbal Atletiek

N.v.t.²

Scenario C: we geven elke voetbalvereniging en atletiekvereniging de keus: ofwel de nieuwe situatie wordt van kracht, ofwel de huidige afspraken blijven van kracht.

Past binnen beleidsmatige kaders

Past binnen beschikbare budget

Draagvlak verenigingen
Voetbal Atletiek

N.v.t.³

Scenario D: we gaan door met de verdere harmonisatie en compenseren de voetbalverenigingen en atletiekvereniging die erop achteruit gaan.

Past binnen beleidsmatige kaders

Past binnen beschikbare budget

Draagvlak verenigingen
Voetbal Atletiek

? ?

Scenario A: we gaan op dezelfde manier door met de verdere harmonisatie

In dit scenario gaan we op dezelfde voet verder. Het raadsvoorstel "Harmonisatie investeringen buitensport" zal opnieuw in routing worden gebracht.

Voordelen:

- Er ontstaat een gelijke situatie voor de buitensportverenigingen in Stichtse Vecht.
- Verenigingen worden gestimuleerd het onderhoud van de gemeente over te nemen.

² In dit scenario verandert er voor de betreffende verenigingen niets.

³ In dit scenario kunnen betreffende verenigingen ervoor kiezen dat er voor hen niets verandert.

- Genoemde velden kunnen zonder eigen bijdrage van de vereniging worden gerenoveerd, waardoor de gevolgen van de harmonisatie voor deze verenigingen worden verzacht.
- De tennisverenigingen ondersteunen dit voorstel. L.T.V. Breukelen vindt het alleen niet eerlijk dat zij niet met terugwerkende kracht voor de subsidieregeling in aanmerking kunnen komen.
- Er zijn geen extra middelen nodig. De bestaande middelen uit de bestemmingsreserve onderhoud kapitaalgoederen kunnen hiervoor worden aangewend.

Nadelen:

- Er ontbreekt draagvlak bij de voetbalverenigingen. Overigens zitten 2 van de 9 voetbalverenigingen al in de geharmoniseerde situatie (OSV Nita en SV de Vecht) en zullen 2 voetbalverenigingen (VV Maarssen en DWSM) i.v.m. afspraken in het kader van Zuilense Vecht hier ook in belanden. Voor 4 van de 9 voetbalverenigingen heeft de harmonisatie dus geen/nauwelijks gevolgen.
- Er is geen draagvlak bij de atletiekvereniging. De atletiekvereniging heeft ons geïnformeerd dat zij het onderhoud van de huidige (gravel) baan sowieso niet van de gemeente willen overnemen. Wel zouden zij het bedrag dat met de renovatie gemoeid zou zijn, willen reserveren voor opwaardering van de atletiekaccommodatie, die zij op dit moment aan het verkennen zijn.
- Tennisvereniging L.T.V. Breukelen vindt het niet eerlijk dat zij niet met terugwerkende kracht voor de voorgestelde subsidieregeling in aanmerking kunnen komen. De reden hiervoor is dat zij recent 3 banen hebben vernieuwd en daar zelf een eigen bijdrage voor hebben geleverd. De vereniging wil hiervoor worden gecompenseerd.

Scenario B: we stoppen met de verdere harmonisatie bij de voetbalverenigingen en atletiekvereniging

In dit scenario handhaven we voor de voetbalverenigingen en atletiekvereniging de huidige status quo. De eerder voorgestelde subsidieregeling kwaliteitsimpuls buitensportsportaccommodaties komt te vervallen en zal niet opnieuw voor besluitvorming worden aangeboden. Voor de voetbalverenigingen en atletiekvereniging blijft de huidige situatie van kracht. Alle bestaande afspraken worden gehandhaafd. We maken als het ware een 'foto van dit moment'. Dat betekent:

- Alle bestaande (contractuele) afspraken blijven ongewijzigd van toepassing. Bij noodzakelijke veldvervangingen ontvangt men wat hier in het verleden over is afgesproken. Sommige verenigingen ontvangen niets. Andere verenigingen ontvangen 100%. Dat blijft zo.
- De 1/3 regeling wordt niet van kracht als deze nog niet van kracht is.
- Als de 1/3 regeling al van toepassing was, dan blijft deze van toepassing.
- Als er een andere regeling van toepassing is, dan blijft deze van toepassing.
- Er vindt geen verdere verzelfstandiging plaats. De eigendomssituatie blijft ongewijzigd.
- Huren komen niet te vervallen en worden op de gebruikelijke wijze geïndexeerd.
- Daar waar de gemeente het onderhoud verzorgt blijft de gemeente dat doen. Indien dit niet geval is, dan blijft dat zo.
- De onderhoudsbijdragen vanuit de gemeente blijven ongewijzigd.

Voordelen:

- Dit scenario heeft voor de verenigingen geen financiële gevolgen.
- Er is geen draagvlak van verenigingen nodig. Voor elke vereniging blijft de huidige situatie immers ongewijzigd.
- Er zijn geen extra middelen nodig.

Nadelen:

- De situatie wordt niet verder gelijk getrokken, terwijl het door de raad vastgestelde sportbeleid streeft naar een gelijke situatie voor alle buitensportverenigingen.
- De gemeente blijft (deels) verantwoordelijk voor het onderhoud bij 5 voetbalverenigingen (VIOD, D.O.B. Nigtevecht, OSM '75, FC Breukelen, VV Kockengen) en 1 atletiekvereniging. Het sportbeleid streeft ernaar dat sportverenigingen hun taken zelfstandig uitvoeren, met een actieve rol inzake het beheren en exploiteren van sportaccommodaties.
- De gemeente bezit nog een aantal banen bij 2 tennisverenigingen: L.T.V. Breukelen (5 banen) en L.T. Kockengen (3 banen). Beide verenigingen zijn bereid om deze banen van de

gemeente over te nemen, indien zij gebruik kunnen maken van de subsidieregeling kwaliteitsimpuls sportaccommodaties. Het onderhoud is sinds dit jaar al door hen overgenomen. Als er wordt gekozen voor dit scenario dan kan deze stap niet worden voltooid.

- De kans bestaat dat sommige verenigingen bij nader inzien toch mee willen doen. In dit scenario kan hier niet meer voor worden gekozen.
- Hoewel de situatie ten opzichte van de huidige contractuele afspraken ongewijzigd blijft, heeft dit voor verenigingen wel impact. Zo zijn er 2 verenigingen die de vervanging van een kunstgrasveld conform huidige afspraken volledig zelf moeten financieren (dus zonder 1/3 bijdrage van de gemeente).

Scenario C: we geven elke voetbalvereniging en atletiekvereniging de keus: ofwel de nieuwe situatie wordt van kracht, ofwel de huidige afspraken blijven van kracht

In dit scenario wordt elke vereniging gevraagd om een keuze maken om wel of niet mee te doen met de harmonisatie. Hoewel de voetbalverenigingen gezamenlijk hebben aangegeven dat zij grote zorgen en bezwaren hebben ten aanzien van harmonisatie, achten wij de kans aanwezig dat een aantal verenigingen uiteindelijk toch wil meedoen.

Voordelen:

- De harmonisatie bij de tennisverenigingen kan worden voltooid.
- We verwachten dat een enkele verenigingen (OSM '75, FC Breukelen) mogelijk uiteindelijk de keuze zullen maken om alsnog met de harmonisatie mee te doen.
- De verenigingen kunnen zelf een keuze maken.

Nadelen:

- Er ontstaat naar verwachting geen volledig gelijke situatie voor de buitensportverenigingen in Stichtse Vecht. In het worst case scenario blijven 5 voetbalverenigingen en 1 atletiekvereniging in een niet-geharmoniseerde situatie zitten.
- Verenigingen die in de huidige situatie naar verhouding minder zelf hoeven te betalen, zullen ervoor kiezen om niet mee te doen. We verwachten dat voetbalverenigingen D.O.B. Nigtevecht, V.V. Kockengen en VIOD de keuze zullen maken om niet met de harmonisatie mee te doen.
- Ook de atletiekvereniging OSM '75 heeft ons recent geïnformeerd dat zij het onderhoud niet zullen overnemen als er geen kunststofbaan komt te liggen.
- Er is in beperkte mate extra budget nodig. De hoogte hiervan is afhankelijk van de keuzes van verenigingen en bedraagt maximaal ca € 25.000 – 30.000.

Scenario D: we gaan door met de verdere harmonisatie en compenseren de voetbalverenigingen en atletiekvereniging die erop achteruit gaan

Dit scenario sluit aan bij scenario A. Het verschil met scenario A is dat we de voetbalverenigingen en atletiekvereniging die er financieel op achteruit gaan voor dit nadelige effect (deels of volledig) compenseren. De hoogte van deze bijdrage kan op basis van de gepresenteerde rekenmodellen worden bepaald. In De 'Doorrekening Plus 2' is er vanuit gegaan dat velden met een SBR toplaag op termijn voor een ander type toplaag dienen te worden vervangen.

Voordelen:

- Er ontstaat een gelijke situatie voor de buitensportverenigingen in Stichtse Vecht, met in de marge enkele afwijkingen.
- Verenigingen worden gestimuleerd het onderhoud van de gemeente over te nemen.
- Slechte en matige velden kunnen zonder eigen bijdrage van de vereniging worden gerenoveerd, waardoor de gevolgen van de harmonisatie voor deze verenigingen wordt verzacht.
- Velden met een SBR toplaag kunnen op termijn voor een ander type infill worden vervangen. Bij de aanleg van een aantal kunstgrasvelden heeft de gemeente dit in het verleden reeds als eis gesteld. Bij andere kunstgrasvelden niet. Ook op dat vlak ontstaat dan een gelijke situatie.

Nadelen:

- Er zijn extra middelen nodig. Uitgaande van de 'Doorrekening plus 2' betreft dit in totaal € 45.271. Hier is geen dekking voor.
- Het is onbekend of hier bij de voetbalverenigingen en atletiekvereniging draagvlak voor is. Als de gemeente ervoor kiest om de verenigingen op basis van de 'Doorrekening plus 2' te compenseren is die kans het grootst.
- Mogelijk willen andere sportverenigingen ook gecompenseerd worden.

Overige scenario's

Naast bovengenoemde scenario's kunnen andere scenario's worden uitgewerkt. Denk bijvoorbeeld aan een vergoeding voor verenigingen in kleine kernen, meer dan 1/3 financieren, hogere onderhoudsvergoedingen, verminderen en gezamenlijk gebruik buitensport locaties, etc. Vooralsnog is dit niet verder uitgewerkt.

Vervolgplanning

- 25 mei: college
- 15 juni: commissie SD
- 6 juli: raad